

Sjóvá-Almennar tryggingar hf.

Ársreikningur samstæðunnar árið 2015

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	5
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjárfirlit	8
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Ársreikningur samstæðu Sjóvá-Almennra trygginga hf. („félagið“ eða „Sjóvá“) fyrir árið 2015 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Aðalstarfsemi félagsins felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, Sjóvá-Almennra líftrygginga hf., Keira 1 ehf. og Sjóvá Forvarnahúsins ehf., sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“.

Rekstur og fjárhagsleg staða 2015

Samkvæmt rekstrarreikningi og yfirliti um heildarafkomu nam hagnaður ársins 657 millj. kr. (2014: 1.055 millj. kr.) Í árslok námu heildareignir samstæðunnar 41.435 millj. kr. (2014: 44.208 millj. kr.) , skuldir 25.143 millj. kr. (2014: 24.205 millj. kr.) og eigið fé 16.291 millj. kr. (2014: 20.003 millj. kr.) Eiginfjárhlutfall samstæðunnar var 39,3% í árslok (2014: 45,2%), gjaldþolshlutfall móðurfélagsins var 5,63 (2014: 4,27) og aðlagð gjaldþolshlutfall samstæðunnar 4,02 (2014: 3,01) eftir arðgreiðslu. Gjaldþolshlutfall (SCR) í samræmi við Solvency II nam 1,86 í árslok (2014:1,88) fyrir arðgreiðslu. Fjöldi ársverka var 178 (2014: 183). Félagið uppfyllir kröfur um kynjahlutfall í stjórn en hana skipa 2 konur og 3 karlar.

Árið 2015 einkenndist af mjög góðri ávöxtun fjárfestinga en jafnframt af aukinni tjonátiðni og nokkrum stórum tjonum. Á fyrsta ársfjórðungi jókst tjonátiðni sem aðallega mátti rekja til slæms tíðarfars en tjonátiðni hélst há á öðrum, þriðja og fjórða ársfjórðungi m.a. vegna stóraukinnar bílaumferðar. Því til viðbótar reyndist fjórði ársfjórðungur féluginu mjög tjonþungur sem helgast af nokkrum stórum tjonsatburðum sem alla jafna henda ekki árlega.

Í árslok 2015 breytti samstæðan um reikningskilaaðferð við mat á tjonaskuld í tengslum við innleiðingu á löggjöf um váttryggingastarfsemi, Solvency II, sem tekur gildi snemma á árinu 2016. Reiknað áhættuálag er lægra samkvæmt nýjum reglum og jafnframt breytist með hvaða hætti áhætta er mæld í starfsemi váttryggingafélaga. Þessi breyting hefur áhrif á stöðu eigin fjár, váttryggingaskuldar og tekjuskatts og eru rekstrar- og efnahagsreikningar áráanna 2014 og 2015 lagaðir að breytingunni. Váttryggingaskuld í ársbyrjun 2014 lækkar um 2.709 millj. kr. og eigið fé hækkar um 2.167 millj. kr. vegna þessa.

Það er mat stjórnenda að á árinu 2015 hafi þurft að afskrifa að fullu þær eftirstæðu óefnislegu eignir sem voru keyptar við stofnun félagsins og úthlutað á viðskiptasambönd og hugbúnað. Matið byggðist m.a. á breytingum sem gerðar voru á lögum um váttryggingasamninga á árinu 2015, sem hafa það í för með sér að viðskiptavinum er gert hægar um vik að skipta um váttryggingarfélag. Umrædd afskrift leiðir til viðbótargjaldfærslu í rekstrarreikningi á árinu 2015 að fjárhæð 3.199 millj. kr. Þessu til viðbótar kemur til gjaldfærsla vegna endurmats á nýtingartíma hugbúnaðar að fjárhæð kr. 202 millj. kr. Heildaráhrif á eigið fé vegna þessarar afskriftar að teknu tilliti til skattáhrifa nema 2.720 millj. kr. Óefnislegar eignir eru ekki tækar til þeirra eiginfjárliða sem koma til útreiknings á gjaldþoli og hefur þessi afskrift því engin áhrif á lykilstærðir, rekstraráætlanir, styrkleikamælikvarða og ákvarðanir um arðgreiðslur samstæðunnar.

Stjórn félagsins leggur til að á árinu 2016 verði arður að fjárhæð 2 kr. á hlut greiddur til hluthafa. Að öðru leyti er vísað í eiginfjáryfirlit ársreikningsins um ráðstöfun hagnaðar ársins.

Hlutfé

Skráð hlutfé félagsins nam í árslok 1.593 millj. kr. Hlutfé félagsins er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq Iceland.

Í samræmi við samþykkt aðalfundar félagsins þann 26. mars 2015 um heimild stjórnar til kaupa á eigin bréfum og staðfestingu stjórnar þann 12. maí 2015 um að hefja framkvæmd endurkaupaáætlunar, keypti félagið eigin bréf á árinu 2015 fyrir 372,1 millj.kr. sem samsvarar 75,2% af þeim hlutum sem heimilt er að kaupa samkvæmt þeirri áætlun. Félagið á því samtals 1,89% af heildarhlutfé félagsins.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra frh.:

Í árslok 2015 voru hluthafar 1.603 en þeir voru 3.011 í ársbyrjun og fækkaði því um 1.408 á árinu. Tíu stærstu hluthafar í árslok og hlutfallsleg eign þeirra er eftirfarandi:

	Eignar- hluti
SAT eignarhaldsfélag ehf	13,67%
SVN eignafélag ehf.	12,18%
Gildi - lífeyrissjóður	9,69%
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A-deild	6,81%
Stefnir - ÍS 15	6,68%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	6,12%
Snæból ehf.	5,02%
Lífeyrissjóður verslunarmanna	4,52%
Festa lífeyrissjóður	2,59%
EGG ehf.	2,54%

Stjórnarhættir

Stjórn Sjóvár hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Félagið fylgir leiðbeiningum í meginatriðum en þó hefur stjórn ekki talið þörf á að skipa tilnefningarnefnd. Þá innifelur stjórnarháttaryfirlýsing félagsins hvorki greiningu á umhverfisþáttum eða félagslegum þáttum né upplýsingar um helstu þætti í árangursmati stjórnar. Í samræmi við ofangreindar leiðbeiningar um góða stjórnarhætti og lög um ársreikninga hefur stjórn félagsins útbúið stjórnarháttayfirlýsingu sem birt verður í ársskýrslu félagsins og á heimasíðu félagsins.

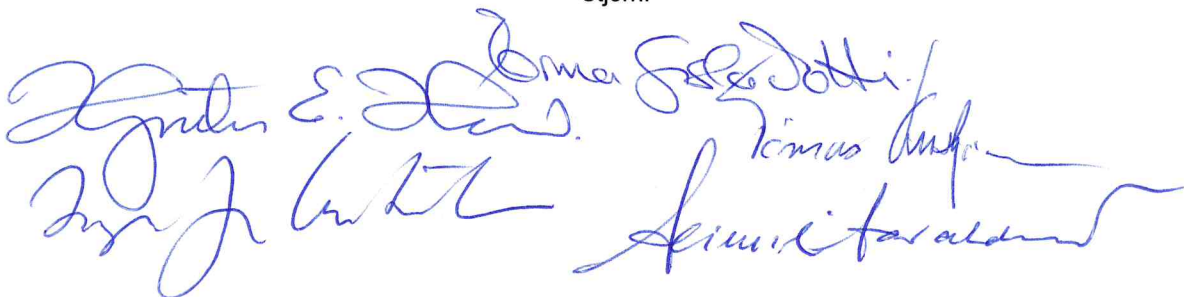
Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að samstæðuársreikningur Sjóvá-Almennra trygginga hf. gefi glögga mynd af rekstrarafkomu samstæðunnar á árinu 2015, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 31. desember 2015. Jafnframt er það álit okkar að samstæðureikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar, stöðu hennar í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringum 26 - 33 í ársreikningnum.

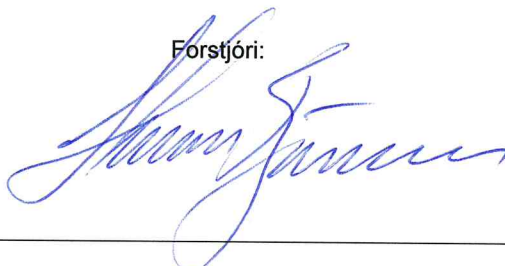
Stjórn og forstjóri Sjóvár hafa í dag farið yfir samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2015 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 18. febrúar 2016

Stjórn:

Forstjóri:

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og hluthafa Sjóvá-Almennra trygginga hf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Sjóvá-Almennra trygginga hf. fyrir árið 2015. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á samstæðuársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunaraðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáist um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í samstæðuársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á samstæðuársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð samstæðuársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Álit

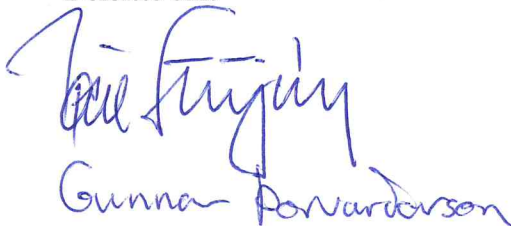
Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2015, efnahag þess 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar og forstjóra

Í samræmi við ákvæði 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga, staðfestum við að samkvæmt okkar bestu vitund eru í skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra sem fylgir samstæðuársreikningi þessum, veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Kópavogi, 18. febrúar 2016

Deloitte ehf.

Gunnar Þorvaldsson

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2015

	Skýr.	2015	2014*
Iðgjöld ársins		14.076.067	13.604.818
Hluti endurtryggjenda í iðgjöldum ársins		(758.939)	(779.280)
Eigin iðgjöld	7	13.317.128	12.825.538
Fjármunatekjur		533.545	490.648
Gangvirðisbreytingar fjáreigna		4.089.616	806.535
Fjárfestingatekjur	8	4.623.161	1.297.183
Umboðslaun		51.912	25.589
Aðrar tekjur		51.912	25.589
Heildartekjur		17.992.201	14.148.310
Tjón ársins		(11.239.399)	(9.354.220)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins		643.883	422.401
Eigin tjón	9	(10.595.516)	(8.931.819)
Rekstrarkostnaður	10	(3.461.697)	(3.485.369)
Afskriftir óefnislegra eigna	16	(3.830.414)	(471.894)
Heildargjöld		(17.887.627)	(12.889.082)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		104.574	1.259.228
Tekjuskattur	12	552.510	(203.933)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		657.084	1.055.295
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	13	0,42	0,66

* Í árslok 2015 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð í tengslum við innleiðingu á Solvency II. Samanburðartölum vegna ársins 2014 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er til skýringar nr. 3 um áhrif breytinganna.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 39 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

	Skýr.	2015	2014*	1.1.2014*
Eignir				
Rekstrarfjármunir	14	616.654	637.231	694.995
Viðskiptavild	15	243.578	243.578	243.578
Óefnislegar eignir	16	83.954	3.908.188	4.368.773
Skatteign	24	12.219	0	0
Verðbréf	17-18	33.785.312	33.946.304	30.010.218
Endurtryggingaeignir	19	1.228.944	810.069	880.013
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	20	4.078.364	3.677.047	3.374.888
Handbært fé		1.385.478	985.839	3.087.428
Eignir samtals		41.434.503	44.208.256	42.659.893
Eigið fé				
Hlutfé	21	1.562.437	1.592.521	1.592.521
Yfirverðsreikningur hlutfjár	21	9.546.584	9.888.571	9.888.571
Óráðstafað eigið fé		5.182.198	8.522.342	7.467.047
Eigið fé samtals		16.291.219	20.003.434	18.948.139
Skuldir				
Vátryggingaskuld	23	20.152.910	18.887.101	18.713.895
Líftryggingaskuld með fjárfestingaáhættu líftryggingataka		3.321.205	3.119.586	3.025.886
Tekjuskattsskuldbinding	24	0	883.944	681.162
Skattur ársins		343.653	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	25	1.325.516	1.314.191	1.290.811
Skuldir samtals		25.143.284	24.204.822	23.711.754
Eigið fé og skuldir samtals		41.434.503	44.208.256	42.659.893

* Í árslok 2015 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð í tengslum við innleiðingu á Solvency II. Samanburðartölum vegna ársins 2014 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er til skýringar nr. 3 um áhrif breytinganna.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 39 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Eiginfjáryfirlit árið 2015

		Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samtals
Eigið fé 31.12.2013	21	1.592.521	9.888.571	5.300.157	16.781.249
Áhrif breytinga á reikningsskilaaðferð				2.166.890	2.166.890
Eigið fé 1.1.2014*		1.592.521	9.888.571	7.467.047	18.948.139
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				1.055.295	1.055.295
Eigið fé 31.12.2014		1.592.521	9.888.571	8.522.342	20.003.434
Eigið fé 1.1.2015	21	1.592.521	9.888.571	8.522.342	20.003.434
Arður 2,51 kr. á hlut				(3.997.228)	(3.997.228)
Kaup á eigin bréfum		(30.084)	(341.987)		(372.071)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				657.084	657.084
Eigið fé 31.12.2015		1.562.437	9.546.584	5.182.198	16.291.219

* Í árslok 2015 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð í tengslum við innleiðingu á Solvency II. Samanburðartölum vegna ársins 2014 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er til skýringar nr. 3 um áhrif breytinganna.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 39 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2015

	Skýr.	2015	2014*
Rekstrarhreyfingar:			
Hagnaður og heildarhagnaður ársins		657.084	1.055.295
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Fjármunatekjur í rekstri	(	533.545)	(490.648)
Gangvirðisbreyting fjáreigna	(	4.089.616)	(806.535)
Afskriftir rekstrarfjármuna	14	87.637	86.782
Afskriftir óefnislegra eigna	16	3.830.414	471.896
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	14	(6.885)	(2.604)
		(54.911)	314.186
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:			
Verðbréf, breyting		3.653.459	(3.238.788)
Skatteign(skuldbinding), breyting	(	896.163)	203.384
Endurtryggingaeignir, breyting	(	418.875)	69.344
Viðskiptakröfur, breyting	(	401.317)	(302.161)
Vátryggingaskuld, breyting		1.265.809	173.206
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir, breyting		354.978	23.380
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum		3.557.891	(3.071.635)
Innborgaðar fjármunatekjur		1.332.313	690.826
Handbært fé frá(til) rekstrar		4.835.293	(2.066.623)
Fjárfestingarhreyfingar:			
Fjárfesting í óefnislegum eignum og rekstrarfjármunum	14-16 (	81.126)	(45.323)
Söluverð rekstrarfjármuna	14	14.770	10.358
Fjárfestingarhreyfingar		(66.356)	(34.965)
Fjármögnunarhreyfingar:			
Greiddur arður til hluthafa	(	3.997.228)	0
Kaup á eigin bréfum	(	372.071)	0
Fjárfestingarhreyfingar		(4.369.299)	0
Breyting á handbæru fé		399.638	(2.101.588)
Handbært fé í ársbyrjun		985.840	3.087.428
Handbært fé í árslok		1.385.478	985.840

* Í árslok 2015 breytti samstæðan um reikningsskilaaðferð í tengslum við innleiðingu á Solvency II. Samanburðartölum vegna ársins 2014 hefur verið breytt til samræmis við nýja aðferð. Vísað er til skýringar nr. 3 um áhrif breytinganna.

Skýringar á blaðsíðum 10 til 39 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningnum.

Skýringar

1. Félagið

Sjóvá-Almennar tryggingar hf. („félagið“) er hlutfélag með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Kringlunni 5 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2015 hefur að geyma ársreikning þess og dótturfélaga, sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“. Aðalstarfsemi félagsins felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum.

2. Grundvöllur reikningasskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn Sjóvá-Almennra trygginga hf. staðfesti ársreikninginn þann 18. febrúar 2016.

Yfirlit um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar er að finna í skýringu nr. 38.

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningur samstæðunnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að verðbréf eru færð á gangvirði.

c. Rekstrarhæfi

Stjórnendur hafa lagt mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og telja hana hafa styrk til áframhaldandi starfsemi. Samstæðureikningurinn hefur því verið gerður á grundvelli áframhaldandi starfsemi. Niðurstöður athugunar á greiðsluhæfi félagsins gefa til kynna að félagið hafi yfir að ráða nægu fjármagni til að styðja við áframhaldandi rekstur.

d. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Í árslok 2015 gerði samstæðan eftirtaldar breytingar á reikningsskilaaðferðum:

Tjónaskuld er metin til samræmis við matsreglur Solvency II. Nánar er gert grein fyrir breytingunni í skýringu nr. 23.

Áhrif breytinganna á rekstrarreikning ársins 2014 og efnahagsreikning í ársbyrjun 2014 eru eftirfarandi:

	Áhrif breytinga á reikningsskilaaðferð		
	Áður birtar fjárhæðir 2014	Breyting á reikningsskila- aðferð	Uppfærð staða 2014
Rekstrarreikningur			
Eigin tjón	(8.964.813)	32.994	(8.931.819)
Reiknaður tekjuskattur	(197.335)	(6.598)	(203.933)
Samtals	(9.162.148)	26.396	(9.135.752)

Skýringar, frh.:

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum frh.

	Áður birtar fjárhæðir 31.12. 2013	Breyting á reikningsskila- aðferð	Uppfærð staða 1.1.2014
Efnahagsreikningur			
Endurtryggingareignir	925.417	(45.404)	880.013
Aðrar eignir	41.779.880	0	41.779.880
Eignir samtals	42.705.297	(45.404)	42.659.893
Óráðstafað eigið fé	5.300.157	2.166.890	7.467.047
Annað eigið fé	11.481.092	0	11.481.092
Eigið fé samtals	16.781.249	2.166.890	18.948.139
Vátryggingaskuld	21.467.912	(2.754.017)	18.713.895
Skattskuldbinding	139.439	541.723	681.162
Aðrar skuldir	4.316.697	0	4.316.697
Skuldir samtals	25.924.048	(2.212.294)	23.711.754
Eigið fé og skuldir samtals	42.705.297	(45.404)	42.659.893

Í tengslum við breytingu á mati tjonaskuldar hafa fjárfestingartekjur vegna vátryggingastarfsemi á árinu 2014 verið endurreiknaðar. Jafnframt hefur framsetningu eigna í starfsþáttayfirliti verið breytt með þeim hætti að í hvorum starfsþætti sem tengist vátryggingastarfsemi eru settar fram eignir til jöfnunar á vátryggingaskuld auk rekstrarfjármuna. Aðrar eignir falla undir fjárfestingarstarfsemi samstæðunnar. Þetta leiðir til þess að samanburðartölum vegna ársins 2014 í skýringu nr. 5 hefur verið breytt.

4. Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Gerð ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar fjárhæðir kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Viðskiptasambönd sem urðu til við yfirtöku á rekstri hafa verið afskrifuð á áætluðum nýtingartíma eða 15 árum. Í ljósi breytinga sem voru samþykktar á lögum um vátryggingasamninga á árinu 2015, sem hafa það í för með sér að viðskiptavinum er gert hægar um vik að skipta um vátryggingarfélag, er það mat stjórnenda að forsendur eignfærslu viðskiptasambandanna séu ekki lengur fyrir hendi. Þessi ákvörðun stjórnenda hefur í för með sér viðbótargjaldfærslu á árinu 2015 að fjárhæð 3.199 millj.kr. Nýtingartími viðskiptasambanda hefur því verið endurmetinn og eru þau afskrifuð að fullu á árinu 2015. Óefnislegar eignir eru ekki tækar til þeirra eiginfjárliða sem koma til útreiknings á gjaldþoli og hefur því þessi afskrift engin áhrif á lykilstærðir, rekstrarátætlanir stjórnar, styrkleikamælikvarða né ákvarðanir um arðgreiðslur samstæðunnar.

Hugbúnaður sem varð til við yfirtöku á rekstri hefur verið afskrifaður á áætluðum nýtingartíma hans sem var 10 ár. Nú hefur nýtingartími hugbúnaðar verið endurmetinn og er afskrifaður að fullu á árinu 2015. Þessi ákvörðun stjórnenda hefur í för með sér viðbótargjaldfærslu á árinu 2015 að fjárhæð 202 millj.kr.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur og lagt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar:

Gangvirði fjáreigna, sjá skýringu nr.17

Vátryggingaskuld, sjá skýring nr. 23

Virðisrýrnun krafna, sjá skýring nr. 28

4. Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir frh.

Mat á gangvirði fjáreigna

IFRS 13 skilgreinir mat á gangvirði. Staðallinn skilgreinir gangvirði sem verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum á matsdegi.

Samkvæmt IAS 39 *Fjármálagerningar: færsla og mat*, er fjáreignum og fjárskuldum skipt í sérstaka flokka. Flokkunin hefur áhrif á hvernig viðeigandi fjármálagerningur er metinn. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er eftirfarandi:

- Fjáreignir tilgreindar á gangvirði eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning.
- Kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Það er mat stjórnenda að gangvirðið sé ekki verulega frábrugðið því verði.

Stigkerfi gangvirðis

Fjáreignir eru færðar á gangvirði eftir verðmatsaðferð. Aðferðirnar eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Skráð verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir.

Stig 2: Verðmatsaðferðir byggja á öðrum breytum en skráðu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verði) eða óbeint (afleidd af verðum). Á þessu stigi eru eignir sem verðmetnar eru með því að nota verð á virkum markaði fyrir áþekkar eignir, skráð verð fyrir líkar eignir á mörkuðum sem eru taldir minna virkir, eða verðmatsaðferðir þar sem hægt er að fylgjast með í markaðsgögnum öllum mikilvægum breytum beint eða óbeint.

Stig 3: Forsendur verðmatsaðferða eru ekki byggðar á gögnum sem unnt er að afla á markaði, heldur meðal annars á upplýsingum um afkomu viðkomandi félags, kaup og sölu eignarhluta o.fl.

Lykilþættir í óvissu á mati

a. Endanleg fjárhæð tjónabóta

Mat á endanlegri fjárhæð væntra tjónabóta samstæðunnar vegna gerðra tryggingasamninga er mikilvægasta reikningshaldslega mat samstæðunnar. Við mat á skuldbindingunni þarf að taka tillit til margra þátta sem háðir eru óvissu og hafa áhrif á endanlegar tjónagreiðslur. Meðal þessara óvissuþátta eru áætlanir um tjónafjölda, fjárhæð meðaltjóns, veðurfarsbreytingar og verðbólga.

b. Ákvörðun á gangvirði fjármálagerninga

Eins og fram hefur komið eru verðbréf samstæðunnar metin á gangvirði í efnahagsreikningi. Skráð gengi er til fyrir meirihluta þessara eigna. Aðferðin við mat á gangvirði óskráðra verðbréfa byggir á viðurkenndum aðferðum.

Mat á gangvirði er gert á ákveðnum tímapunkti, sem tekur mið af markaðsaðstæðum og upplýsingum um viðkomandi fjáreign. Um hlutlægt mat er að ræða sem er háð óvissum þáttum, svo sem vaxtaþrósentum, flökti og mati á sjóðsflæði.

c. Ákvörðun virðisrýrnunar fjáreigna

Niðurfærsluþörf fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er metin. Mat stjórnenda á virðisrýrnun byggir á upplýsingum um vænt sjóðsflæði af viðkomandi eign. Við mat á væntu sjóðsflæði, meta stjórnendur fjárhagslega stöðu mótaðila og vænt virði undirliggjandi trygginga. Breytingar á forsendum geta haft áhrif á bókfært gangvirði fjármálagerninga.

Skýringar, frh.:

5. Starfspáttayfirlit

Starfspáttayfirlit er birt eftir eðli rekstrar og byggir það á skipulagi og innri upplýsingagjöf til lykilstjórnenda samstæðunnar. Annars vegar horfa stjórnendur á skiptingu í megin starfspætti en hins vegar er horft á skiptingu eftir flokkum tryggingagreina í skaðatryggingarekstri. Rekstrarafkoma starfspáttar, eignir og skuldir taka til liða sem heyra beint undir ákveðna starfspætti og til þeirra liða sem hægt er að skipta milli starfspátta á rökrænan hátt.

Fjárfestingatekjur af vátryggingarekstri eru reiknaðar af tjonaskuld viðkomandi greinar. Við útreikning er miðað við líftíma greinarinnar og ávöxtun ríkisskuldabréfa.

Rekstrarstarfspættir

Eftirfarandi þættir eru megin starfspættir í rekstri samstæðunnar:

- * **Skaðatryggingar**
- * **Líftryggingar**
- * **Fjármálastarfsemi** - innifelur auk fjármálastarfseminnar rekstur dótturfélaganna Sjóvá Forvarnahúsið ehf., Keira1 ehf. og aðra starfsemi.

Árið 2015				
Rekstrarstarfspættir	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Iðgjöld ársins	12.651.170	1.424.897	0	14.076.067
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldtekjum	(511.015)	(247.924)	0	(758.939)
Fjárfestingatekjur	731.462	19.405	3.872.294	4.623.161
Aðrar tekjur	16.525	35.387	0	51.912
Heildartekjur starfspátta	12.888.142	1.231.765	3.872.294	17.992.201
Tjón ársins	(10.819.906)	(419.493)	0	(11.239.399)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	564.093	79.790	0	643.883
Rekstrarkostnaður	(2.837.082)	(395.029)	(229.586)	(3.461.697)
Afskriftir og virðisrýmun óefnislegra eigna	(97.596)	(3.756)	(3.729.062)	(3.830.414)
Rekstrarafkoma starfspátta	(302.349)	493.277	(86.354)	104.574
Tekjuskattur				552.510
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				657.084
Rekstrarfjármunir	616.654	0	0	616.654
Viðskiptavild	0	243.578	0	243.578
Óefnislegar eignir	80.519	3.435	0	83.954
Skatteign	11.365	854	0	12.219
Verðbréf	15.650.190	3.710.554	14.424.568	33.785.312
Endurtryggingaeignir	956.973	271.971	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	2.491.247	337.854	1.249.263	4.078.364
Handbært fé	68.388	191.207	1.125.883	1.385.478
Eignir samtals	19.875.336	4.759.453	16.799.714	41.434.503
Vátryggingaskuld	19.011.024	1.141.886	0	20.152.910
Aðrar skuldir	1.471.915	3.512.547	5.912	4.990.374
Skuldir samtals	20.482.939	4.654.433	5.912	25.143.284
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	81.126	0	0	81.126

Skýringar, frh.:

5. Starfspáttayfirlit frh.

Árið 2014*	Skaða- tryggingar	Líf- tryggingar	Fjármála- og önnur starfsemi	Samstæða
Rekstrarstarfspættir				
Iðgjöld ársins	12.276.083	1.328.735	0	13.604.818
Hluti endurtryggjenda í iðgjaldatekjum	(539.112)	(240.168)	0	(779.280)
Fjárfestingatekjur	623.407	17.552	656.224	1.297.183
Aðrar tekjur	13.933	11.656	0	25.589
Heildartekjur starfspáttá	12.374.311	1.117.775	656.224	14.148.310
Tjón ársins	(8.911.942)	(442.278)	0	(9.354.220)
Hluti endurtryggjenda í tjónum ársins	277.341	145.060	0	422.401
Rekstrarkostnaður	(2.849.844)	(311.698)	(323.827)	(3.485.369)
Afskriftir og virðisrýmun óefnislegra eigna	(53.305)	(3.756)	(414.833)	(471.894)
Rekstrarafkoma starfspáttá	836.561	505.103	(82.436)	1.259.228
Tekjuskattur				(203.933)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins				1.055.295
Rekstrarfjármunir	637.231	0	0	637.231
Viðskiptavild	0	243.578	0	243.578
Óefnislegar eignir	171.934	7.192	3.729.062	3.908.188
Verðbréf	17.758.418	3.607.781	12.580.105	33.946.304
Endurtryggingaeignir	554.112	255.957	0	810.069
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	2.147.426	301.318	1.228.304	3.677.048
Handbært fé	4.547	155.671	825.621	985.839
Eignir samtals	21.273.668	4.571.497	18.363.092	44.208.257
Vátryggingaskuld	17.845.131	1.041.970	0	18.887.101
Aðrar skuldir	1.901.278	3.416.420	24	5.317.722
Skuldir samtals	19.746.409	4.458.390	24	24.204.823
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	34.014	0	0	34.014

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Skýringar, frh.:

6. Tekjur og gjöld af skaðatryggingum

Skaðatryggingar félagsins greinast þannig:

Árið 2015

	Eigna- tryggingar	Sjó, flug & farm- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar
Bókfærð iðgjöld	3.056.946	726.002	4.785.514	2.229.886
Eigin iðgjöld	2.850.765	513.108	4.510.246	2.104.213
Eigin tjón	(1.942.873)	(554.987)	(4.244.438)	(1.990.818)
Rekstrarkostnaður	(652.506)	(154.965)	(1.021.469)	(475.970)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	172.031	40.856	269.307	125.488
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	427.417	(155.988)	(486.354)	(237.087)

	Ábyrgða- tryggingar	Slysa & sjúkra- tryggingar	Endur- tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	791.580	1.701.608	0	13.291.536
Eigin iðgjöld	691.301	1.470.522	0	12.140.155
Eigin tjón	(437.870)	(1.220.994)	136.167	(10.255.813)
Rekstrarkostnaður	(168.963)	(363.208)	0	(2.837.082)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	44.547	95.759	0	747.987
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	129.015	(17.921)	136.167	(204.753)
Afskriftir óefnislegra eigna				(97.596)
Tap fyrir tekjuskatt				(302.349)

Á árinu 2015 var flokkun tryggingagreina breytt til samræmis við reglur Solvency II með þeim hætti að slysaþáttur fjölskyldutrygginga færðist úr eignatryggingum til slysa- & sjúkratrygginga. Bókfærð iðgjöld vegna þessara trygginga nema 301,7 millj. kr. á árinu 2015.

Árið 2014*

	Eigna- tryggingar	Sjó, flug & farm- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar
Bókfærð iðgjöld	3.382.896	688.751	4.584.683	2.103.117
Eigin iðgjöld	3.041.694	550.288	4.287.366	1.947.097
Eigin tjón	(1.603.202)	(239.565)	(3.816.856)	(1.718.864)
Rekstrarkostnaður	(747.620)	(152.214)	(1.013.215)	(464.789)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	167.198	34.041	226.596	103.946
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	858.070	192.550	(316.109)	(132.610)

	Ábyrgða- tryggingar	Slysa & sjúkra- tryggingar	Endur- tryggingar	Samtals
Bókfærð iðgjöld	802.629	1.333.142	0	12.895.218
Eigin iðgjöld	675.922	1.234.604	0	11.736.971
Eigin tjón	(341.506)	(912.103)	(2.505)	(8.634.601)
Rekstrarkostnaður	(177.381)	(294.625)	0	(2.849.844)
Fjármunatekjur og aðrar tekjur	39.670	65.890	0	637.340
Hagnaður (tap) af tryggingastarfsemi	196.705	93.766	(2.505)	889.866
Afskriftir óefnislegra eigna				(53.305)
Hagnaður fyrir tekjuskatt				836.561

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Skýringar, frh.:

7. Eigin iðgjöld	2015	2014
Eigin iðgjöld greinast þannig:		
Bókfærð iðgjöld	14.789.509	14.278.935
Vildarafsláttur.....	(449.617)	(513.119)
Hluti endurtryggjenda	(778.569)	(739.940)
Breyting á iðgjaldaskuld	(263.825)	(160.998)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	19.630	(39.340)
Eigin iðgjöld	<u>13.317.128</u>	<u>12.825.538</u>

8. Fjárfestingatekjur

Vaxtatekjur í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og arðgreiðslur. Gangvirðisbreytingar verðbréfa samanstanda af söluhagnaði verðbréfa, gangvirðisbreytingum og vaxtatekjum. Gengismunur samanstendur af gengisbreytingum eigna í erlendum gjaldmiðlum.

Fjárfestingatekjur greinast þannig:

Vaxtatekjur af handbæru fé	32.071	141.801
Vaxtatekjur af viðskiptakröfum	379.606	347.548
Fenginn arður	123.788	22.788
Gengismunur	(1.920)	(21.489)
Fjármunatekjur	533.545	490.648
Gangvirðisbreyting verðbréfa	4.089.616	806.535
Fjárfestingatekjur	<u>4.623.161</u>	<u>1.297.183</u>

9. Eigin tjón

Eigin tjón greinast þannig:

Bókfærð tjón	10.225.517	9.374.798
Hluti endurtryggjenda	(307.407)	(233.806)
Breyting á tjónaskuld *	1.013.881	(20.579)
Breyting á hluta endurtryggjenda í tjónaskuld *	(336.475)	(188.594)
Eigin tjón	<u>10.595.516</u>	<u>8.931.819</u>

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

10. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður greinist þannig:

Laun og launategd gjöld	2.043.467	1.999.881
Sölu­kostnaður	332.009	325.158
Stjórnunarkostnaður	827.851	919.217
Rekstrarkostnaður fasteigna	170.733	154.331
Afskriftir rekstrarfjármuna	87.637	86.782
Rekstrarkostnaður	<u>3.461.697</u>	<u>3.485.369</u>

Skýringar, frh.:

11. Laun og launatengd gjöld	2015	2014
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	1.535.771	1.487.101
Lífeyrisiðgjöld	162.119	154.258
Tryggingagjald	130.436	127.677
Fjársýsluskattur	95.778	92.519
Önnur launatengd gjöld	2.799	21.059
Annar starfsmannakostnaður	116.564	117.267
Laun og launatengd gjöld	<u>2.043.467</u>	<u>1.999.881</u>

Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf 178 183

12. Tekjuskattur	2015	2014
Tekjuskattur greinist þannig:		
Tekjuskattur til greiðslu	119.526	0
Frestaður tekjuskattur	(672.036)	203.933
Tekjuskattur samtals	<u>(552.510)</u>	<u>203.933</u>

Virkur tekjuskattur: **2015** **2014***
 Hagnaður fyrir tekjuskatt 104.574 1.259.228

Tekjuskattur samkvæmt
 gildandi skatthlutfalli 20,0% (20.915) 20,0% (251.846)
 Óskattskyldar tekjur tengdar hlutabréfum (513,4%) 536.891 (3,8%) 46.076
 Aðrir liðir (34,9%) 36.534 0,0% 1.837
 Virkur tekjuskattur (528,3%) 552.510 16,2% (203.933)

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

13. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað með meðaltalsfjölda hluta á árinu.

	2015	2014*
Hagnaður- og heildarhagnaður ársins	657.084	1.055.295
Meðalfjöldi hluta á árinu	1.562.437	1.592.521
Grunnhagnaður á hlut	0,42	0,66

Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur hvorki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

14. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Innréttingar, tæki og bifreiðar	Samtals
Heildarverð 1.1.2014	267.769	637.255	905.024
Viðbót á árinu	0	34.014	34.014
Selt á árinu	0	(10.358)	(10.358)
Heildarverð 31.12.2014	267.769	660.911	928.680
Viðbót á árinu	0	74.946	74.946
Selt á árinu	0	(26.283)	(26.283)
Heildarverð 31.12.2015	<u>267.769</u>	<u>709.574</u>	<u>977.343</u>

Skýringar, frh.:

14. Rekstrarfjármunir frh.:

	Fasteignir	Innréttingar, tæki og bifreiðar	Samtals
Afskrifað 1.1.2014	23.898	186.131	210.029
Afskrift færð út	0 (	5.362) (	5.362)
Afskrifað á árinu	6.469	80.313	86.782
Afskrifað samtals 31.12.2014	30.367	261.082	291.449
Afskrift færð út	0 (	18.397) (	18.397)
Afskrifað á árinu	6.469	81.168	87.637
Afskrifað samtals 31.12.2015	36.836	323.853	360.689
Bókfært verð 1.1.2014	243.871	451.124	694.995
Bókfært verð 31.12.2014	237.402	399.829	637.231
Bókfært verð 31.12.2015	230.933	385.721	616.654
Afskriftahlutföll	2 - 4%	15 - 33%	

Fasteignamat fasteigna í árslok 2015 nam 226 millj. kr.(2014: 218 millj. kr.). Vátryggingarverðmæti fasteigna nam 472 millj. kr. (2014: 444 millj. kr.).

15. Viðskiptavild

Virðisrýrnunarpróf fyrir fjárskapandi einingar sem fela í sér viðskiptavild:

Viðskiptavild samstæðunnar að fjárhæð 244 millj. kr. er vegna kaupa á líftryggingarekstri hennar.

Í árslok 2015 var framkvæmt árlegt virðisrýrnunarpróf á viðskiptavildinni sem miðast við samþykktar rekstrarætlanir og afvaxtað framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða þess var sú að endurheimtanlegt virði er umtalsvert yfir bókfærðu verði.

16. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir og afskriftir þeirra greinast þannig:

	Hugbúnaður	Viðskipta- sambönd	Samtals
Heildarverð 1.1. 2014	834.774	5.432.000	6.266.774
Viðbót á árinu	11.309	0	11.309
Heildarverð 31.12.2014	846.083	5.432.000	6.278.083
Viðbót á árinu	6.180	0	6.180
Heildarverð 31.12.2015	852.263	5.432.000	6.284.263
Afskrifað alls 1.1.2014	(358.935)	(1.539.066)	(1.898.001)
Afskrifað á árinu	(109.761)	(362.133)	(471.894)
Afskrifað alls 31.12.2014	(468.696)	(1.901.199)	(2.369.895)
Afskrifað á árinu	(299.613)	(3.530.801)	(3.830.414)
Afskrifað alls 31.12.2015	(768.309)	(5.432.000)	(6.200.309)
Bókfært verð 1.1. 2014	475.839	3.892.934	4.368.773
Bókfært verð 31.12. 2014	377.387	3.530.801	3.908.188
Bókfært verð 31.12. 2015	83.954	0	83.954
Afskriftahlutföll	20%-100%	100%	

Skýringar, frh.:

17. Fjáreignir

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun fjáreigna ásamt gangvirði þeirra:

2015

	Fjáreignir á gangvirði	Lán og kröfur	Samtals	Gangvirði
Verðbréf	33.785.312	0	33.785.312	33.785.312
Endurtryggingaeignir	0	157.906	157.906	157.906
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	3.803.790	3.803.790	3.803.790
Handbært fé	0	1.385.478	1.385.478	1.385.478
Fjáreignir samtals	33.785.312	5.347.174	39.132.486	39.132.486

2014

Verðbréf	33.946.304	0	33.946.304	33.946.304
Endurtryggingaeignir	0	95.138	95.138	95.138
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	3.437.062	3.437.062	3.437.062
Handbært fé	0	985.839	985.839	985.839
Fjáreignir samtals	33.946.304	4.518.039	38.464.343	38.464.343

Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjáreigna sem flokkast sem lán og kröfur endurspeglir gangvirði þeirra.

Taflan hér á eftir sýnir fjáreignir færðar á gangvirði eftir verðmatsaðferð:

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
2015				
Fjáreignir á gangvirði	18.751.376	13.132.096	1.901.840	33.785.312
2014				
Fjáreignir á gangvirði	22.475.091	9.911.586	1.559.627	33.946.304

Engar fjáreignir voru færðar á milli stiga á árinu 2015.

Í Stig 2 eru færðir verðbréfasjóðir og fjáreignir þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna. Gengi á sjóðum er reiknað út frá gengi undirliggjandi eigna.

Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru meðal annars notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða.

	Stig 3
Staða 1.1.2015	1.559.627
Keypt	458.550
Selt/afborganir	(325.012)
Matsbreyting	208.675
Staða 31.12.2015	1.901.840

Fjáreignir í stigi 3 samanstanda af óskráðum hlutabréfum sem eru færð á kaupverði, óskráðu skuldabréfi sem er færð á kaupkröfu og sjóðum með óskráðar eignir sem eru færðar á gengi sem er reiknað af umsjónaraðila sjóðanna.

Skýringar, frh.:

18. Verðbréf

Verðbréf á gangvirði greinast þannig:	2015	2014
Skuldabréf:		
Ríkistryggð verðbréf	11.522.284	12.846.770
Önnur skuldabréf	6.536.025	8.092.364
Skuldabréf samtals	18.058.309	20.939.134
Hlutdeildarskírteini:		
Skuldabréfasjóðir með ríkistryggðum verðbréfum	1.251.838	2.218.145
Aðrir skuldabréfasjóðir	1.067.585	786.395
Hlutdeildarsjóðir þar sem líftryggingatakar bera fjárfestingaráhættu	3.321.205	3.119.586
Hlutdeildarskírteini samtals	5.640.628	6.124.126
Hlutabréf:		
Skráð í kauphöll	7.559.269	3.985.791
Óskráð	1.080.585	1.100.574
Hlutabréf samtals	8.639.854	5.086.365
Önnur verðbréf:		
Fasteignafélög	395.463	372.699
Bundin innlán	1.051.058	1.423.980
	1.446.521	1.796.679
Verðbréf samtals	33.785.312	33.946.304

19. Endurtryggingaeygnir

Endurtryggingaeygnir greinast þannig:	2015	2014*
Hluti endurtryggjenda í váttryggingaskuld:		
Iðgjaldaskuld	143.545	123.915
Tjónaskuld	927.493	591.016
Hluti endurtryggjenda í váttryggingaskuld samtals	1.071.038	714.931
Krafa á endurtryggjendur	157.906	95.138
Endurtryggingaeygnir samtals	1.228.944	810.069

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

20. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur greinast þannig:	2015	2014
Viðskiptakröfur tengdar váttryggingastarfsemi	4.010.091	3.687.171
Útlán tengd váttryggingastarfsemi	22.512	63.765
Afdreginn fjármagnstekjuskattur	274.574	239.985
Aðrar kröfur	223.805	164.418
Virðisrárnun viðskiptakrafna	(452.618)	(478.292)
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur samtals	4.078.364	3.677.047

Skýringar, frh.:

21. Eigið fé

Hlutfé

Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 1.593 millj. kr. í árslok 2015. Allt hlutfé er greitt að fullu. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Félagið á eigin hlutabréf að nafnverði 30,1 millj. kr. sem færð eru til lækkunar á eigin fé.

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær hafa verið samþykktar á aðalfundi. Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum. Hins vegar takmarkar gjaldþolsákvæði þær hámarksfjárhæðir sem félagið getur greitt sem arð til hluthafa sinna.

Yfirverð

Yfirverðsreikningur hlutfjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutfjár sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutfjár í lögbundinn varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Yfirverði umfram 25% af nafnverði hlutfjár getur félagið ráðstafað.

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður hagnaður eða tap vegna starfsemi félagsins að frádregnum arðgreiðslum og framlögum í lögbundinn varasjóð.

22. Gjaldþol

Lágmarksgjaldþol félagsins sem er reiknað samkvæmt 32. gr. laga um váttryggingastarfsemi nr. 56/2010 nam í árslok 2015 2.303 millj. kr. (2014: 2.266 millj. kr.) og reiknað gjaldþol (sbr. 31. gr.) 12.964 millj. kr. (2014: 11.854 millj. kr.) eftir arðgreiðslu.

Mismunur á reiknuðu gjaldþoli og bókfærðu eigin fé greinist þannig:

	2015	2014*
Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi	16.291.219	20.003.434
Viðskiptavild	(243.578)	(243.578)
Óefnislegar eignir	(83.954)	(3.908.188)
Arðgreiðsla	(3.000.000)	(3.997.228)
Reiknað gjaldþol eftir arðgreiðslu	12.963.687	11.854.440

Aðlagð gjaldþol samstæðunnar (sbr. 31. gr. laga nr. 56/2010) er 12.222 millj. kr. (2014: 8.948 millj. kr.) og lágmarksfjárhæð aðlagðs gjaldþols er 3.041 millj. kr. (2014: 2.975 millj. kr.) eftir arðgreiðslu.

Gjaldþolshlutfall móðurfélags.....	5,63	4,27
Aðlagð gjaldþolshlutfall samstæðunnar.....	4,02	3,01

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Gjaldþolshlutfall(SCR) í samræmi við matsreglur Solvency II í árslok 2015 fyrir arðgreiðslu greinist þannig:

	2015
Eiginfjárgrunnur	15.963.687
Váttryggingaráhætta	7.608.750
Markaðsáhætta	5.134.965
Mótaðilaáhætta	1.247.100
Fjölþættingaáhrif	(4.537.601)
Rekstraráhætta	542.570
Aðlögun vegna frestaðra skatta	(1.430.000)
Eiginfjárfkrafa samtals	8.565.784
Gjaldþolshlutfall (SCR)	1,86

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld

Vátryggingaskuld greinist þannig:	2015	2014*
Vátryggingaskuld (heild):		
Tjónaskuld	14.494.708	13.480.827
Vildarafsláttur	496.889	508.786
Iðgjaldaskuld	5.161.313	4.897.488
Vátryggingaskuld samtals	20.152.910	18.887.101
Hluti endurtryggjenda:		
Tjónaskuld	927.493	591.016
Iðgjaldaskuld	143.545	123.915
Hluti endurtryggjenda samtals	1.071.038	714.931
Eigin vátryggingaskuld:		
Tjónaskuld	13.567.215	12.889.811
Vildarafsláttur	496.889	508.786
Iðgjaldaskuld	5.017.768	4.773.573
Eigin vátryggingaskuld samtals	19.081.872	18.172.170

Áætlun vegna tilkynntra tjóna, tjónakostnaðar og kostnaðar vegna orðinna en ótilkynntra tjóna er skuldfærð að frádregnu væntanlegu hrakvirði tjónamuna. Heildarfjárhæð hrakvirðis í árslok 2015 og 2014 er óverulegt.

Tjónaskuld er mat á fjárhagslegri skuldbindingu sem hvílir á samstæðunni vegna ógreiddra tjóna í heild sinni, það er tilkynntra tjóna og orðinna en ótilkynntra tjóna í árslok.

Þróun vátryggingaskuldar á árinu greinist þannig:

2015	Heild	Hlutdeild endurtryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:			
Tjónaskuld í upphafi árs	13.480.827	(591.016)	12.889.811
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(4.637.808)	147.079	(4.490.729)
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna ársins	5.657.498	(527.431)	5.130.067
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	(5.809)	43.875	38.066
Tjónaskuld í árslok	14.494.708	(927.493)	13.567.215
Iðgjaldaskuld:			
Iðgjaldaskuld í upphafi árs	4.897.488	(123.915)	4.773.573
Breyting á árinu	263.825	(19.630)	244.195
Iðgjaldaskuld í árslok	5.161.313	(143.545)	5.017.768

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld, frh.:

2014*	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Tjónaskuld:			
Tjónaskuld í upphafi árs	13.501.406	(402.422)	13.098.984
Greidd tjón á árinu vegna eldri ára	(4.882.050)	123.877	(4.758.173)
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna ársins	4.764.562	(323.356)	4.441.206
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	96.910	10.885	107.795
Tjónaskuld í árslok	<u>13.480.827</u>	<u>(591.016)</u>	<u>12.889.811</u>
Löggjaldaskuld:			
Löggjaldaskuld í upphafi árs	4.736.489	(163.254)	4.573.235
Breyting á árinu	160.999	39.339	200.338
Löggjaldaskuld í árslok	<u>4.897.488</u>	<u>(123.915)</u>	<u>4.773.573</u>

Þróun tjónaskuldar á árinu 2015, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	5.587.710	(160.327)	5.427.383
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	5.657.498	(527.431)	5.130.067
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	(5.809)	43.875	38.066
Tjón ársins	<u>11.239.399</u>	<u>(643.883)</u>	<u>10.595.516</u>
Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:			
Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	5.587.710	(160.328)	5.427.382
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	4.637.808	(147.079)	4.490.729
Bókfærð tjón	<u>10.225.517</u>	<u>(307.407)</u>	<u>9.918.110</u>

Þróun tjónaskuldar á árinu 2014, tjón ársins:

	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Greitt vegna tjóna sem urðu á árinu	4.492.748	(109.930)	4.382.818
Tjónaskuld vegna tjóna sem urðu á árinu	4.764.562	(323.356)	4.441.206
Breyting tjónaskuldar vegna tjóna fyrri ára	96.910	10.885	107.795
Tjón ársins	<u>9.354.220</u>	<u>(422.401)</u>	<u>8.931.819</u>
Heildartjónagreiðslur ársins greinast þannig:			
Greitt vegna tjónsatburða sem urðu á árinu	4.492.748	(109.929)	4.382.819
Greitt vegna tjónsatburða fyrri ára	4.882.050	(123.877)	4.758.173
Bókfærð tjón	<u>9.374.798</u>	<u>(233.806)</u>	<u>9.140.992</u>

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Skýringar, frh.:

23. Vátryggingaskuld, frh.:

Samstæðan notar tölfræðiaðferðir við að áætla endanlegan kostnað vegna orðinna tjóna. Áhætta tengd skaðatryggingum og þá sérstaklega slysatryggingum er háð mörgum þáttum.

Tjónaskuld vegna tilkynntra tjóna er áætlun fyrir þeim tjónum sem tilkynnt hafa verið til félagsins að frádregnu því sem þegar hefur verið greitt vegna þessara tjóna. Starfsfólk tjónasviðs vinnur áætlun fyrir hvert tjón miðað við þá vitneskju sem fyrir hendi er um tjónsatvik þegar tjón er tilkynnt og eru breytingar gerðar þegar nýjar upplýsingar berast um einstök tjón. Reglulega fer fram endurmat á tjónsáætlunum. Ef ekki eru fyrirbyggjandi betri upplýsingar er meðaltjónsfjárhæð í viðkomandi vátryggingagrein notuð.

Í viðauka á bls. 40 má sjá þróun tjónaskuldar í skaðatryggingum hjá samstæðunni og forvera hennar á undanliðnum tíu árum og stöðu hennar í árslok 2015.

Við ársuppgjör 2015 tók samstæðan upp nýjar aðferðir við mat á tjónaskuld sem byggir á matsreglum samkvæmt Solvency II gjaldþolsreglum. Aðferðin byggir á því að meta vænt gildi eða meðaltal (líkindafræðilegt vegið meðaltal) á núvirtu greiðsluflæði fyrir núverandi skuldbindingar, dreift yfir uppgjörstímabil samningsins. Við útreikning á vænta gildinu er tekið tillit til markaðs- og tryggingafræðilegra upplýsinga sem eru fánlegar á þeim tíma sem matið á sér stað. Við útreikning á tjónaskuld er safninu skipt upp í einsleita áhættuhópa (e. homogenous risk groups) og tjónskuldin metin fyrir hvern hóp fyrir sig. Vænt gildi tjónaskuldarinnar er kallað besta mat (e. best estimate).

Til viðbótar við besta mat tjónaskuldar er reiknað út áhættuálag (e. risk margin) en sú upphæð stendur fyrir áætlaðan viðbótarkostnað sem utanaðkomandi aðili þyrfti að taka á sig við yfirtöku á vátryggingaskuldbindingum félagsins.

Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu sem tilheyrir næsta reikningsári, að teknu tilliti til niðurfellingar iðgjalda.

24. Skatteign (tekjuskattsskuldbinding)

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) greinist þannig:

	2015	2014*
Tekjuskattsskuldbinding 1.1.	(883.944)	(139.439)
Áhrif breytinga á reikningsskilaaðferð	0	(541.723)
Tekjuskattur ársins	552.510	(203.933)
Leiðrétting fyrra árs	0	1.151
Skattur til greiðslu	343.653	0
Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) 31.12.	12.219	(883.944)

Tekjuskattsskuldbinding greinist á eftirtalda liði:

Rekstrarfjármunir	(39.630)	(139.171)
Óefnislegar eignir	0	(706.160)
Viðskiptakröfur	49.186	95.658
Aðrir efnahagsliðir	2.663	(134.271)
Tekjuskattsskuldbinding 31.12.	12.219	(883.944)

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

25. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir greinast þannig:

Viðskiptaskuldir	1.206.928	1.253.780
Skuldir vegna endurtrygginga	118.588	60.411
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	1.325.516	1.314.191

Skýringar, frh.:

Áhættustýring

26. Yfirlit

Eftirfarandi áhætta fylgja starfsemi samstæðunnar:

- **vátryggingaáhætta**
- **mótaðilaáhætta**
- **lausafjáraáhætta**
- **markaðsáhætta**
- **gjaldmiðlaáhætta**
- **rekstraráhætta**
- **eiginfjáraáhætta**

Í þessum skýringum er gerð grein fyrir þeim áhættuþáttum sem samstæðan býr við vegna ofangreindra áhætta, markmiðum, stefnu og aðferðum samstæðunnar við áhættumat og áhættustjórnun og eiginfjárstýringu hennar.

Markmið samstæðunnar með áhættustýringu er að greina þá áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustefna samstæðunnar, áhættumælikvarðar og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Með starfsþjálfun leggur félagið grunn að öguðu eftirliti þar sem allir starfsmenn eru meðvitaðir um hlutverk sitt og skyldur.

Stjórn félagsins ákvarðar hvernig eignum hennar skuli dreift til þess að hún nái fjárfestingarmarkmiðum sínum. Frávik frá ákvarðaðri dreifingu eigna og samsetning eignasafnsins eru stöðugt yfirfarin af starfsmönnum samstæðunnar.

Starfsmenn samstæðunnar hafa unnið að innleiðingu nýrrar tilskipunar, Solvency II tilskipunarinnar, útreikningi á Solvency II gjaldþolskröfu og framkvæmt eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA) í samvinnu við stjórn. Í eigin áhættu og gjaldþolsmati (ORSA) eru tilgreindar helstu áhættur sem félagið stendur frammi fyrir en eru ekki hluti af staðlaðri formúlu útreiknings á gjaldþolskröfum skv. Solvency II. Árlega er skýrsla um eigið áhættu- og gjaldþolsmat send Fjármálaeftirlitinu til umsagnar.

27. Vátryggingaáhætta

Áhættan sem felst í hverjum vátryggingasamningi samanstendur af áhættu á að vátryggður atburður eigi sér stað og óvissu um endanlega tjónsfjárhæð.

Fyrir vátryggingasamninga þar sem líkindareikningi er beitt við verðmat og ráðstöfun stendur samstæðan frammi fyrir þeirri megináhættu að tjónsfjárhæðir verði að meðaltali hærrí en áætlað var, alvarleiki þeirra eða tíðni verði meiri eða stórtjón fleiri en ráð var fyrir gert. Vátryggðir atburðir eru ófyrirséðir og rauntíðni og endanlegar fjárhæðir tjóna geta verið frábrugðnar áætlunum sem reiknaðar eru á grundvelli tölfræðilegra aðferða.

Samstæðan hefur mótað stefnu varðandi gerð vátryggingasamninga þar sem lögð er áhersla á fjölbreytileika samþykkrar vátryggingaáhættu og að hver og einn flokkur feli í sér fleiri áhættuflokka til að draga úr óvissu áætlaðrar niðurstöðu og umfangi áhættu.

Samstæðan stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og vátryggingaskuldar. Megin fjárhagsleg áhætta samstæðunnar er að fjáreignir nægi ekki fyrir skuldbindingum vegna vátryggingasamninga hennar og tengist því ýmis markaðsáhætta vátryggingaáhættunni.

Eignastýringaráhætta

Samstæðan jafnar vátryggingaskuld sína með safni verðbréfa og fjáreigna sem háðar eru markaðsáhættu.

Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstarreikning:	2015	2014*
Verðbréf skráð í Nasdaq Iceland	25.227.708	24.434.180
Sjóðir með skráðum verðbréfum	3.356.777	2.930.971
Óskráð verðbréf	1.879.622	3.461.567
Verðbréf samtals	30.464.107	30.826.718
Krafa á endurtryggjendur	157.906	95.138
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	3.803.790	3.437.062
Handbært fé	1.385.478	985.839
Samtals	35.653.375	35.344.757
Eigin vátryggingaskuld	19.081.872	18.172.170

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.

Verðbréf eru sett fram án verðbréfa tengdum þeim líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingaráhættan er borin af vátryggingataka að fjárhæð 3.321 millj.kr.í árslok 2015.

Samstæðan jafnar sjóðsflæði af eignum og skuldum í safni sínu með því að áætla meðallíftíma þeirra.

Meðallengd vátryggingaskuldbindinga er reiknuð með núvirtu greiðsluflæði vátryggingaskuldbindinga. Þeir þættir sem hafa áhrif á meðallengdina eru tímasetningar og upphæðir greiðsluflæðis vátryggingaskuldar og vaxtaferill notaður til núvirðingar. Aukinn hlutfallslegur tjónaþungi á nýlegum tjónsárum getur lækkað meðallengdina sem og hækkun á markaðsvöxtum. Aukinn hlutfallslegur tjónagreiðsluþungi á seinni tjónsárum getur aukið meðallengdina sem og lækkun á markaðsvöxtum.

	2015	2014*
Eignatryggingar	1,1	1,0
Sjó-, flug- og farmtryggingar	0,6	0,5
Lögb.ökutækjetryggingar	1,7	1,7
Frjálsar ökutækjetryggingar	0,6	0,7
Ábyrgðatryggingar	2,7	2,9
Slysa-og sjúkratryggingar	1,8	1,7
Frumtryggingar samtals	1,8	1,8
Líftryggingar	1,4	1,4

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Eftirfarandi töflur sýna áætlað sjóðsflæði, án vaxta, vegna þeirra eigna og skulda sem tilheyra vátryggingasamningum samstæðunnar í árslok:

	Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði				
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥4 ár
2015						
Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum						
Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:						
Verðbréf skráð á						
Nasdaq Iceland	25.227.708	4.342.428	1.726.194	752.467	3.449.277	14.957.343
Sjóðir með skráðum bréfum	3.356.777	0	0	0	116.211	3.240.566
Óskráð verðbréf	1.879.622	300.259	0	103.314	0	1.476.048
Verðbréf samtals	30.464.107	4.642.687	1.726.194	855.781	3.565.488	19.673.957
Krafa á endurtr.	157.906	157.906	0	0	0	0
Viðskiptakröfur	3.803.790	3.803.790	0	0	0	0
Handbært fé	1.385.478	1.385.478	0	0	0	0
Samtals	35.811.281	9.989.861	1.726.194	855.781	3.565.488	19.673.957
Eigin iðgjaldaskuld	5.017.768	5.017.768	0	0	0	0
Eigin tjónaskuld	14.064.104	6.121.441	3.700.103	1.861.197	980.639	1.400.724
Mism. í sjóðsflæði	16.729.409	(1.149.348)	(1.973.909)	(1.005.416)	2.584.849	18.273.233

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.:

	Bókfært verð	Áætlað sjóðsflæði				
		0-1 ár	1-2 ár	2-3 ár	3-4 ár	≥ 4 ár
2014*						
Fjáreignir, tengdar vátryggingasamningum						
Verðbréf færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning:						
Verðbréf skráð á						
Nasdaq Iceland	24.434.181	6.926.525	1.766.490	510.066	1.036.924	14.194.176
Sjóðir með skráðum						
bréfum	2.930.971	2.930.971	0	0	0	0
Óskráð verðbréf	3.461.566	2.431.200	1.030.366	0	0	0
Verðbréf samtals	30.826.718	12.288.696	2.796.856	510.066	1.036.924	14.194.176
Krafa á endurtr.	95.138	95.138	0	0	0	0
Viðskiptakröfur	3.437.062	3.437.062	0	0	0	0
Handbært fé	985.839	985.839	0	0	0	0
Samtals	35.344.757	16.806.735	2.796.856	510.066	1.036.924	14.194.176
Eigin iðgjaldaskuld	4.773.573	4.773.573	0	0	0	0
Eigin tjónaskuld	13.398.597	5.857.393	3.315.341	1.744.071	923.098	1.558.694
Mism. í sjóðsflæði	17.172.587	6.175.769	(518.485)	(1.234.005)	113.826	12.635.482

Taflan hér að neðan sýnir skiptingu vátryggingaskuldar eftir tryggingategundum:

	31.12.2015			31.12.2014*		
	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut	Heild	Hlutdeild endur- tryggjenda	Í eigin hlut
Eignatryggingar	2.646.811	(452.895)	2.193.916	2.473.644	(237.388)	2.236.256
Sjó-, flug- og farmt.	480.866	(212.928)	267.938	245.809	(53.702)	192.107
Lögb.ökutækjatr.	9.376.057	0	9.376.057	8.879.508	0	8.879.508
Frjálsar ökutækjatr.	1.281.917	0	1.281.917	1.250.741	0	1.250.741
Ábyrgðatryggingar	1.922.882	(131.180)	1.791.702	1.982.158	(160.553)	1.821.605
Slysa-og sjúkratr.	3.199.368	(4.196)	3.195.172	2.800.430	(7.329)	2.793.101
Endurtryggingar	75.594	0	75.594	184.822	0	184.822
Líftryggingar	1.169.415	(269.839)	899.576	1.069.990	(255.959)	814.031
Samtals	20.152.910	(1.071.038)	19.081.872	18.887.101	(714.931)	18.172.170

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Helstu forsendur við mat á vátryggingaskuld

Mat á vátryggingaskuld og þær forsendur sem notaðar eru byggja á mati stjórnenda. Þær byggja á reynslu, því að þróun tjóna til framtíðar fylgi svipuðu mynstri og í fortíðinni, innri upplýsingum, ytri markaðsupplýsingum og væntingum og öðrum útgefnum upplýsingum. Þetta hefur í för með sér mat tengt meðaltjónakostnaði, verðbólgu og tjónatíðni fyrir hvert tjónsár. Forsendur eru endurskoðaðar reglulega í þeim tilgangi að tryggja raunhæft og sannjarnt mat.

Skýringar, frh.:

27. Vátryggingaáhætta, frh.:

Afkoma samstæðunnar er næm fyrir eftirfarandi þáttum og sýnir taflan áhrif á afkomu samstæðunnar eftir skatta.

	Forsendu- breytingar	2015	2014
Tjónatiðni	+/- 1%	990.024	816.000
Meðaltjón	+/- 1%	97.965	81.000
Óf-/vanmat tjónaskuldar í langtímagreinum	+/- 10%	887.204	1.006.000
Iðgjöld	+/- 1%	112.609	109.000

Endurtryggingaráhætta

Samstæðan stýrir vátryggingaáhættu sinni meðal annars með gerð endurtryggingasamninga, þar sem hluti af áhættutöku er færður yfir til endurtryggjenda. Endurtryggingaáhætta felst í því að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónum. Oft tekur langan tíma að gera upp tjón. Á þeim tíma getur fjárhagsleg staða endurtryggjanda breyst á þann hátt að hann verði ófær um að standa við skuldbindingar sínar. Félagið hefur sett sér stefnu um endurtryggjendur, þar sem fram kemur að endurtryggjendur félagsins skuli hafa að lágmarki matseinkunnina A- frá Standard & Poor's. Með þessu er leitast við við draga úr hættu á að endurtryggjendur greiði ekki sinn hlut í tjónsatburðum. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu iðgjalda til endurtryggjenda í sjálfvirkum endurtryggingasamningum miðað við flokkun S&P fyrir árið 2015 og áætlun um skiptingu fyrir árið 2016.

	2016	2015
AA-	73,4%	72,2%
A+	23,4%	24,6%
A	0,0%	1,2%
A-	3,2%	2,0%
Samtals	100,0%	100,0%

Vaxtaáhætta

Stærsti hluti fjáreigna samstæðunnar er vaxtaberandi. Næmnigreining fyrir vaxtaáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum á reikningsskiladegi. Fyrir fjáreignir og vátryggingasamninga tengist næmnigreiningin aðeins því fyrnefnda þar sem bókfært verð vátryggingasamninga er ekki næmt fyrir breytingum á markaðsáhættu. Laust handbært fé samstæðunnar er fjárfest í skammtímaverðbréfum til skemmri tíma en eins mánaðar.

Stjórnendur samstæðunnar framkvæma næmnigreiningu á skráðum vaxtabreytingum á mánaðarfresti með því að meta áætlaðar breytingar í eignasöfnum miðað við hreyfingar um 100 punkta í öllum ávöxtunarkerfum fjáreigna og fjárskulda. Þessi næmnigreining sýnir heildarnæmi samstæðunnar fyrir vaxtabreytingum.

Hækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 530 millj. kr. minni hagnaðar fyrir skatta á árinu 2015 (2014: 928 millj. kr. minni hagnaður). Lækkun ávöxtunarkröfu um 100 punkta í árslok hefði leitt til 564 millj. kr. meiri hagnaðar fyrir skatta á árinu 2015 (2014:1.030 millj. kr. meiri hagnaður).

Verðáhætta

Næmnigreining fyrir verðáhættu sýnir hvernig breytingar á gangvirði verðbréfa sveiflast vegna breytinga á markaðsverði, hvort sem verðbreytingarnar eru vegna einstakra fjárfestinga, útgefanda verðbréfa eða allra þátta sem hafa áhrif á alla fjármálagæringa sem viðskipti eru með á markaði.

Vegna þess að meirihluti fjáreigna samstæðunnar er bókfærður á gangvirði og gangvirðisbreytingarnar færðar í rekstrarreikning, munu allar breytingar á aðstæðum á markaði hafa áhrif á fjárfestingatekjur samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

Gjaldmiðlaáhætta

Félög samstæðunnar fjárfesta í fjármálagerningum og gera samninga í öðrum gjaldmiðlum en starfrækslugjaldmiðli þeirra. Þar af leiðandi stendur samstæðan frammi fyrir hættu á því að gengi gjaldmiðils hennar miðað við aðra gjaldmiðla breytist á þann hátt að það hafi óhagstæð áhrif á virði þess hluta eigna eða skulda samstæðunnar sem eru í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum.

28. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar við samstæðuna. Stjórnendur samstæðunnar reyna að lágmarka þennan áhættuþátt með því að ganga eingöngu til samninga við traustar og vel þekktar stofnanir, auk þess að fylgjast reglulega og náið með mótaðilaáhöttu.

Ítarlega er fylgst með vanskilum á iðgjöldum og tapsáhætta yfirfarin reglulega með mati á stöðu einstakra viðskiptamanna. Viðskiptamenn í vanskilum eru flokkaðir sem áhættusamir og geta ekki átt í frekari viðskiptum við samstæðuna fyrr en þeir hafa greitt niður skuldir sínar.

Bókfært verð fjáreigna sýnir hámarks mótaðilaáhætta. Hámarks mótaðilaáhætta á uppgjörstigi greinist þannig:

	2015	2014
Verðbréf	30.464.107	30.826.718
Endurtryggingakröfur	157.906	95.138
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.078.364	3.677.047
Handbært fé	1.385.478	985.839
Fjáreignir samtals	<u>36.085.855</u>	<u>35.584.742</u>

Verðbréf eru sett fram án verðbréfa tengdum þeim líftryggingarsamningum þar sem fjárfestingaráhættan er borin af vátryggingataka.

Aldursgreining viðskiptakrafna sem ekki hafa verið virðisrýrðar er eftirfarandi:

	2015	2014
Hvorki gjaldfallnar né virðisrýrðar	3.225.524	2.826.582
Í vanskilum 1 - 30 dagar	155.181	160.631
Í vanskilum 31 - 90 dagar	90.573	131.923
Í vanskilum 91 - 120 dagar	108.707	153.508
Fjáreignir samtals	<u>3.579.985</u>	<u>3.272.644</u>

Virðisrýrnun hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast og byggir á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspegli gangvirði þeirra.

Yfirlit um hreyfingar á virðisrýrnun viðskiptakrafna og annara krafna á árinu er eftirfara	2015	2014
Virðisrýrnun í upphafi árs	478.292	478.063
Gjaldfærsla ársins	15.427	50.283
Endanlega tapað á árinu	(41.101)	(50.054)
Virðisrýrnun í lok árs	<u>452.618</u>	<u>478.292</u>

Skýringar, frh.:

28. Mótaðilaáhætta frh.:

Eftirfarandi tafla sýnir fjáreignir félagsins eftir alþjóðlegu lánshæfismati útgefanda þeirra:

2015	AA	A	BBB	BB	Ekki skráð	Samtals
Verðbréf	0	0	12.343.723	6.844.990	11.275.394	30.464.107
Endurtryggingar	0	1.228.944	0	0	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	0	274.574	0	3.803.790	4.078.364
Handbært fé	0	0	0	0	1.385.478	1.385.478
Samtals	0	1.228.944	12.618.297	6.844.990	16.464.662	37.156.893
2014	AA	A	BBB	BB	Ekki skráð	Samtals
Verðbréf	0	0	3.681.188	16.817.252	10.328.278	30.826.718
Endurtryggingar	0	810.069	0	0	0	810.069
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	0	0	239.985	0	3.437.063	3.677.048
Handbært fé	0	0	0	0	985.839	985.839
Samtals	0	810.069	3.921.173	16.817.252	14.751.180	36.299.674

29. Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Hluti fjármálagerna samstæðunnar eru fjárfestingar í óskráðum verðbréfum sem ekki eru viðskipti með á skipulögðum mörkuðum og almennt getur tekið nokkurn tíma að innleysa. Því gæti samstæðan staðið frammi fyrir því að geta ekki innleyst fjárfestingar sínar, fyrir fjárhæðir nálægt gangvirði þeirra, í því skyni að mæta lausafjárbörf sinni.

Til að lágmarka þessa áhættu hefur samstæðan stefnu um lágmarks handbært fé á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir samstæðunnar, sem eru stór hluti af heildareignum hennar, sé hægt að innleysa með stuttum fyrirvara.

Vænt sjóðsflæði eigna og skulda, án vaxta, er eftirfarandi:

2015	0-1 ár	1-5 ár	Yfir 5 ár	Enginn gjalddagi	Samtals
Eignir:					
Verðbréf	7.963.892	6.147.463	11.037.576	8.636.381	33.785.312
Endurtryggingaeignir	1.228.944	0	0	0	1.228.944
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.078.364	0	0	0	4.078.364
Handbært fé	1.385.478	0	0	0	1.385.478
Fjáreignir samtals	14.656.678	6.147.463	11.037.576	8.636.381	40.478.098
Skuldir:					
Tjónaskuld	6.618.329	6.972.544	1.400.724	0	14.991.597
Iðgjaldaskuld	5.161.313	0	0	0	5.161.313
Líftrygg.sk. með fjárfestingaáh.					
líftryggingataka	3.321.205	0	0	0	3.321.205
Viðskiptaskuldir	1.325.516	0	0	0	1.325.516
Fjárskuldir samtals	16.426.363	6.972.544	1.400.724	0	24.799.631
Eignir - skuldir	(1.769.685)	(825.081)	9.636.852	8.636.381	15.678.467

Skýringar, frh.:

29. Lausafjánhætta frh.:

2014*	0-1 ár	1-5 ár	Yfir 5 ár	Enginn gjaldtagi	Samtals
Eignir:					
Verðbréf	9.955.015	8.122.097	10.415.924	5.453.268	33.946.304
Endurtryggingaeignir	810.069	0	0	0	810.069
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	3.677.047	0	0	0	3.677.047
Handbært fé	985.839	0	0	0	985.839
Fjáreignir samtals	15.427.970	8.122.097	10.415.924	5.453.268	39.419.259
Tjónaskuld	6.286.590	6.644.987	1.058.035	0	13.989.613
Iðgjaldaskuld	4.897.488	0	0	0	4.897.488
Líftrygg.sk. með fjárfestingaáh.					
Líftryggingataka	3.119.586	0	0	0	3.119.586
Viðskiptaskuldir	1.314.192	0	0	0	1.314.192
Fjárskuldir samtals	15.617.856	6.644.987	1.058.035	0	23.320.879
Eignir - skuldir	(189.886)	1.477.110	9.357.889	5.453.268	16.098.380

*Samanburðarfjánhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

30. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hætta á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og verðbréfa hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjárfestinga hennar í fjármálagningum. Markmið með stýringu markaðsáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Stefna samstæðunnar við stýringu markaðsáhattu ræðst af fjárfestingarmarkmiðum hennar. Starfsmenn samstæðunnar fylgjast með daglegum breytingum á markaði í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn setur félaginu stefnu um markaðsáhættu minnst einu sinni á ári. Afkoma fjárfestinga er kynnt á mánaðarfresti og stjórn fær yfirlit yfir fjárfestingar og eignaflokkaskiptingu fjórum sinnum á ári.

31. Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta samstæðunnar greinist þannig:

2015	USD	EUR	Aðrir Gjaldmiðlar	Samtals
Eignir:				
Verðbréf	73.923	259.164	0	333.087
Endurtryggingaeignir	0	118.414	174	118.588
Handbært fé	127.341	39.069	99.296	265.706
Samtals	201.264	416.647	99.470	717.381
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	71.379	0	0	71.379
Samtals	71.379	0	0	71.379
Fjárhagsleg staða, nettó	129.885	416.647	99.470	646.002
2014				
Eignir:				
Verðbréf	0	504.508	0	504.508
Endurtryggingaeignir	0	99.205	155	99.361
Handbært fé	49.422	261.818	27.579	338.819
Samtals	49.422	865.531	27.734	942.688
Skuldir:				
Vátryggingaskuld	186.860	0	0	186.860
Samtals	186.860	0	0	186.860
Fjárhagsleg staða, nettó	(137.438)	865.531	27.734	755.828

Skýringar, frh.:

32. Rekstraráhætta

Samstæðan býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við mismunandi þætti er varða t.d. starfsfólk, tækni og skipulag, og tengsl við utanaðkomandi þætti aðra en útlána-, markaðs-, eða lausafjárahættur, s.s. lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga samstæðunnar.

Markmið samstæðunnar er að verjast rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír félagsins verði fyrir skaða. Þetta er gert með alhliða kostnaðaraðhaldi og skilvirkum starfsreglum.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir félagið meðal annars kröfu um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt, um reglulegar afstemmingar á færslum og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum, að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættupáttum, þjálfun starfsfólks og faglegri uppbyggingu fyrirtækisins.

33. Eiginfjárahætta

Það er stefna stjórnar félagsins að: Viðhalda sterkum eiginfjárgrunni til að stuðla að hámarksstöðugleika og þar með skapa öryggi fyrir váttryggingataka. Viðhalda skilvirkri ráðstöfun fjármagns og stuðla að viðskiptaþróun með því að tryggja að ávöxtun eiginfjár uppfylli kröfur hluthafa. Ná fjárhagslegum sveigjanleika með því að viðhalda sterkri lausafjárstöðu. Samræma samsetningu eigna og skulda þar sem tekið er tillit til viðeigandi áhættupátta innan geirans. Viðhalda fjárhagslegum styrk til að mæta kröfum váttryggingataka, eftirlitsaðila og hagsmunaaðila og viðhalda heilbrigðu eiginfjárlutfalli til að styðja við viðskiptamarkmið félagsins og hámarka verðmæti hluthafa. Nánar er fjallað um gjaldþol og eiginfjárstyrk samstæðunnar í skýringu 22.

Starfsemi samstæðunnar er háð lögum og reglum sem í gildi eru í þeim löndum þar sem starfsemin fer fram. Þær reglur og lög gera ekki aðeins ráð fyrir veitingu leyfa og eftirliti með rekstri heldur setja einnig hamlandi ákvæði (t.d. ákvæði um eiginfjárlutfall) til að lágmarka áhættu á vanskilum eða gjaldþroti tryggingarfyrirtækja og til að mæta ófyrirsjáanlegum skuldbindingum eftir því sem þær koma upp. Stefna samstæðunnar er að tryggja nægilegt fjármagn til að uppfylla lagaleg skilyrði eftirlitsaðila.

34. Skuldbindingar

Félagið hefur gert leigusamning vegna húsnæðis að Kringlunni 5 til 31. desember 2022. Húsaleiga á mánuði er 10,9 millj.kr. bundin vísitölu neysluverðs. Heildarskuldbinding vegna samningsins er 915 millj.kr. í árslok á verðlagi í desember 2015.

35. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Tengdir aðilar samstæðunnar eru hluthafar, dótturfélög, stjórn móðurfélags, forstjóri og lykilstjórnendur og aðilar þeim tengdir. Félög í eigu stjórnarmanna eru einnig skilgreind sem tengdir aðilar.

Viðskipti við tengda aðila voru gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila.

Viðskipti við tengda aðila og stöður í efnahagsreikningi greinast þannig:

2015	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	183.417	181.833	31.424	0
Tengd félög	60.413	75.100	4	684
Lykilstarfsmenn	5.382	6.180	1.057	0
Stjórn	1.318	133	135	0
Samtals	250.530	263.246	32.620	684

Skýringar, frh.:

35. Tengdir aðilar frh.

2014	Tekjur	Gjöld	Eignir	Skuldir
Hluthafar	167.180	110.490	106	0
Tengd félög	56.716	24.846	0	36
Lykilstarfsmenn	4.746	1.958	674	0
Stjórn	1.454	0	133	0
Samtals	230.096	137.294	913	0

Laun og hlunnindi forstjóra, lykilstjórnenda, stjórnar samstæðunnar og endurskoðunarnefndar greinast þannig:

	2015		2014	
	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð
Erna Gísladóttir, stjórnarformaður	6.000	480	6.000	480
Tómas Kristjánsson, stjórnarmaður	3.225	258	3.000	240
Heimir V. Haraldsson, stjórnarmaður	3.225	258	3.000	240
Hjördís E. Harðardóttir, stjórnarmaður	3.225	258	2.000	160
Ingi Jóhann Guðmundsson, stjórnarmaður	3.225	258	3.000	240
Kristín Haraldsdóttir fv. stjórnarmaður	0	0	1.000	80
Erna Hlíf Jónsdóttir, varamaður	0	0	100	8
Garðar Gíslason, varamaður	275	22	250	20
Jón Diðrik Jónsson, varamaður	0	0	250	20
Leifur Haraldsson, varamaður	0	0	250	20
Hafdís Böðvarsdóttir, stjórn Sjóvá Líf	1.800	144	1.800	144
Heiðrún L. Marteinsdóttir, stjórn Sjóvá Líf	1.800	144	1.800	144
Grétar Dór Sigurðsson, varamaður Sjóvá Líf	150	15	300	24
Guðný Benediktsdóttir, fv. form. endursk.n.	300	24	1.200	120
Finnur Sveinbjörnsson, form. endursk.nefnd	1.000	80	600	48
Sigrún Guðmundsd., endursk.nefnd	400	32	0	0
Anna Guðmund., endursk.n., varamaður	775	62	850	68
Hermann Björnsson, forstjóri	40.602	5.418	39.275	5.417
Ólafur Njáll Sigurðsson, framkvæmdastjóri*	27.683	3.293	27.740	3.223
Auður Danielsdóttir, framkvæmdastjóri	23.878	2.801	22.912	2.638
Elín Þórunn Eiríksdóttir, framkvæmdastjóri	23.728	2.801	22.951	2.743
Ómar Svavarsson, framkvæmdastjóri	22.346	2.619	0	0
Sæmundur Sæmundsson, framkvæmdastjóri	23.457	3.664	23.488	3.587
Valdemar Johnsen, fv. framkvæmdastjóri	16.625	2.013	22.838	2.638

* Framkvæmdastjóri Fjármálasviðs og Sjóvá Líf.

Í árslok 2015 átti framkvæmdastjórn félagsins 3.248 þús. hluti í félaginu og hlutafé í Sjóvá í eigu stjórnarmanna og tengdra félaga var 284.468 þús. hlutir.

36. Dótturfélög í samstæðu

	Staðsetning	Hluttur 2015	Hluttur 2014
Sjóvá-Almennar líftryggingar hf.	Ísland	100%	100%
Sjóvá Forvarnahúsið ehf.	Ísland	100%	100%
Keira 1 ehf.	Ísland	100%	100%

37. Kennitölur

Helstu kennitölur samstæðunnar eru eftirfarandi:	2015	2014*
Tjónahlutfall - Tjón ársins/iðgjöld ársins	79,8%	68,8%
Endurtryggingahlutfall	0,4%	2,4%
Kostnaðarhlutfall	23,6%	23,6%
Samsett hlutfall (tjón+endurtryggingar+kostnaður)	103,9%	94,8%
Ávöxtun eigin fjár	3,9%	5,9%
Eiginfjárlutfall	39,3%	45,2%

*Samanburðarfjárhæðum vegna 2014 hefur verið breytt frá áður birtum ársreikningi 2014 í samræmi við skýringu nr.3.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur samstæðu

(i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð grundvallast af því hvort fjárfestir hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið til að laga þær að aðferðum samstæðunnar.

(ii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli samstæðufélaga, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð samstæðureikningsins. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi uppgjörsdags. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning. Rekstrarkostnaður og sala í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðil á gengi viðskiptadags.

c. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar

Til fjármálagerninga teljast fjárfestingar í hlutabréfum, hlutdeildarskírteinum og skuldabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur sem falla undir skilgreiningu á fjáreign, handbært fé, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir sem falla undir skilgreiningu á fjárskuld.

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiður færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna þeirra rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem félagið skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Kröfur eru færðar þann dag sem þær verða til. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

(ii) Verðbréf

Verðbréf eru í efnahagsreikningi flokkuð sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning hafi þau verið tilgreind þannig við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Þetta á einnig við um eignir sem skilgreindar eru á móti vátryggingaskuld. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

(iii) Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru fjáreignir, aðallega vegna tryggingasamninga, sem hafa fyrirfram ákveðna gjalddaga og eru ekki skráðar á opinberum markaði.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

c. Fjármálagerningar, frh.:

(iv) Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum innstæðum hjá fjármálastofnunum og auðseljanlegum fjáreignum sem eru á gjalddaga innan þriggja mánaða frá kaupdegi, auðveldlega er hægt að umbreyta í reiðufé og hætta á verðbreytingum er óveruleg.

(v) Afskrifað kostnaðarverð

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæðin sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu, að frádregnum afborgunum höfuðstóls og að viðbættum eða frádregnum uppsöfnuðum afföllum eða yfirverði sem fundið er með aðferð virkra vaxta á mismun upphaflegs verðs og uppgreiðsluverðmætis, að frádreginni virðisrýrnun, ef við á.

(vi) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða innleysa eignir og greiða skuldir samtímis. Engum fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman í efnahagsreikningi.

(vii) Mat á gangvirði

Gangvirði er verð á eign eða skuld í venjubundnum viðskiptum á matsdegi. Nánar tiltekið er gangvirði það verð sem fengist við sölu eignar eða yrði greitt við yfirfærslu skuldar í hefðbundnum viðskiptum milli markaðsaðila á matsdegi.

Samstæðan metur gangvirði fjármálagerninga samkvæmt markaðsverði á virkum markaði fyrir fjármálagerninginn, sé hann fyrir hendi. Markaður er talinn virkur ef reglulega er fyrir hendi skráð markaðsvirði sem endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila. Gangvirði fjáreignar sem tilgreind er á gangvirði gegnum rekstrarreikning er ákvarðað á grundvelli viðeigandi markaðsvirðis í lok viðskiptadags ef það er fyrir hendi, en það er venjulega síðasta skráða viðskiptaverðið.

Ef markaður fyrir fjármálagerning er ekki virkur metur samstæðan gangvirðið á grundvelli matsaðferða, þar á meðal geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjármálagerninga og núvirt sjóðsflæði. Sú matsaðferð sem notuð er hámarkar notkun markaðsupplýsinga en takmarkar eins og hægt er forsendur sem ekki byggjast á markaðsupplýsingum. Matið byggir einnig á öllum þeim þáttum sem markaðsaðilar taka tillit til við verðávarðanir og er í samræmi við viðurkenndar verðmatsaðferðir fyrir fjármálagerninga. Breytur í matsaðferðum endurspeglar á áreiðanlegan hátt væntingar á mörkuðum og mat á þeim áhættuþáttum sem fjármálagerningurinn felur í sér. Samstæðan notar óháða matssérfræðinga sem meta gangvirðið á grundvelli matslíkana, aðgengilegra markaðsupplýsinga og faglegs mats. Samstæðan yfirfer matsaðferðirnar og prófar gildi þeirra með notkun markaðsviðskipta sambærilegra gerninga eða byggir á öðrum aðgengilegum markaðsupplýsingum.

(viii) Virðisrýrnun fjáreigna

Fjáreignir sem ekki eru metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru metnar á hverjum reikningsskiladegi til að kanna hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað eftir upphaflega skráningu eignarinnar benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið. Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi, miðað við upphaflega virka vexti, hins vegar.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem orðið hafa eftir að virðisrýrnunin var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er færð í rekstrarreikning. Virðisrýrnun viðskiptavildar er þó ekki bakfærð.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

d. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Innifalinn er kostnaður sem rekja má beint til kaupa á eigninni.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er eignfærður þegar líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	25 - 50 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	3 - 7 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi og breytt ef við á.

e. Óefnislegar eignir

(i) Viðskiptavild

Viðskiptavild er aðeins færð til eignar ef hún hefur myndast við kaup á dótturfélögum eða yfirtöku á starfsemi. Eignærsla hennar miðast við yfirtökudag og heildargangvirði yfirfærðs endurgjalds, bókfært virði minnihluta í yfirtekna félaginu og gangvirði fyrri hlutdeildar í yfirtekna félaginu að frádregnu gangvirði yfirtekinnar eigna og skulda miðað við yfirtökudag. Endurgjald samanstendur af gangvirði yfirfærðra eigna og skulda og eiginfjárgerningum sem gefnir eru út af samstæðunni. Endurgjaldið felur einnig í sér gangvirði hugsanlegs viðbótarendurgjalds.

Eftir upphaflega skráningu er viðskiptavild metin á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt árlega eða oftár ef atburðir eða breytingar gefa til kynna virðisrýrnun á bókfærðu verði viðskiptavildar. Viðskiptavildinni er ráðstafað á yfirtökudegi til allra sjóðskapandi eininga samstæðunnar sem ætlað er að njóti samlegðar af sameiningunni óháð því hvort öðrum eignum eða skuldum hefur verið ráðstafað til þessara eininga. Hver eining sem viðskiptavild er ráðstafað til endurspeglar minnstu einingu innan samstæðunnar þar sem fylgst er með viðskiptavildinni sem hluta af innri stjórnun.

(ii) Hugbúnaður og viðskiptasambönd

Hugbúnaður er eignfærður á kostnaðarverði búnaðarins ásamt kostnaði við að koma honum í notkun. Hugbúnaður er afskrifaður miðað við áætlaðan nýtingartíma hans, sem eru 5-7 ár, undir liðnum rekstrarkostnaður.

Viðhaldskostnaður vegna hugbúnaðar er færður undir liðinn rekstrarkostnað þegar hann fellur til.

(iii) Virðisrýrnun eigna sem ekki teljast fjáreignir

Eignir sem hafa ótilgreindan nýtingartíma eru ekki afskrifaðar en fara árlega í virðisrýrnunarpróf. Hvenær sem atburðir eða breyttar aðstæður valda því að vísbendingar eru um að bókfært verð sé ekki enduheimtanlegt fara þær í gegnum mat á virðisrýrnun. Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Til þess að meta virðisrýrnun er eignum skipt niður í minnstu aðgreinanlegu hópa eigna sem mynda aðgreinanlegt sjóðstreymi. Eignir sem ekki teljast fjáreignir, aðrar en viðskiptavild, eru metnar á hverjum uppgjörssdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnun hafi minnkað eða horfið.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f. Vátryggingasamningar

Félagið gefur út samninga sem flytja vátryggingalega áhættu frá viðskiptavinum til samstæðunnar.

(i) Skilgreining tryggingasamninga

Með vátryggingasamningi tekur vátryggjandinn að sér vátryggingaáhættu frá vátryggingataka með því að samþykkja að bæta tjón vegna ákveðins óviss atburðar í framtíðinni.

Vátryggingaáhætta er öll áhætta, önnur en fjárhagsleg áhætta, sem flutt er frá vátryggingataka til útgefanda vátryggingasamnings, svo sem vegna eignatjóns, slyss, sjúkdóms eða andláts.

(ii) Vátryggingasamningar - flokkun

Tryggingasamningar samstæðunnar greinast í tvo flokka eftir því hversu lengi vátryggingaáhættan varir og hvort samningarnir eru fastir eða breytilegir.

Skadaþryggingar

Tryggingasamningar í þessum flokkir eru ábyrgðatryggingar, slysatryggingar og eignatryggingar.

Ábyrgða- og slysatryggingasamningar bæta tjón sem hinn vátryggði veldur þriðja aðila vegna afleiðinga lögmætra aðgerða hans og bætir einnig hinum vátryggða það tjón sem hann verður fyrir í samræmi við skilmála tryggingasamningsins.

Eignatryggingar greiða aðallega bætur til viðskiptavina samstæðunnar vegna tjóns eða taps á eignum. Viðskiptavinir með rekstrarstöðvunartryggingu geta einnig fengið bætur vegna tekjutaps ef tjón eigna veldur því að eignirnar nýtast ekki í rekstri.

Líftryggingar

Þessir vátryggingasamningar taka til andláts eða ákveðinna sjúkdóma.

Iðgjöld eru færð til tekna línulega á vátryggingatímabili og bótagreiðslur er færðar til gjalda á því tímabili sem hinn tryggði atburður á sér stað.

(iii) Fjárfestingar þar sem fjárfestingaráhætta er borin af líftryggingataka

Fjárfestingar með fjárfestingaráhættu líftryggingataka eru fjáreignir í eigu samstæðunnar sem vátryggingatakar í söfnunarlíftryggingum hafa valið og bera fjárfestingaráhættu af samkvæmt skilmálum söfnunarlíftrygginga. Líftryggingaskuld með fjárfestingaráhættu líftryggingataka er skuldbinding samstæðunnar gagnvart umræddum vátryggingatökum að sömu fjárhæð.

(iv) Tjónaskuld

Samstæðan metur á uppgjörstegi hvort skráð tjónaskuld sé nægjanleg til þess að standa við áætlaðar skuldbindingar samstæðunnar með því að meta framtíðarfjárlæði tjónaskuldarinnar. Allar breytingar á tjónaskuldinni koma fram í rekstrarreikningi (sjá skýringu 9). Við gerð matsins er tekið tillit til áætlana vegna allra samningsbundinna sjóðshreyfinga vegna tjóna og tjónakostnaðar.

(v) Endurtryggingasamningar

Endurtryggingasamningar eru gerðir til að draga úr áhættu samstæðunnar. Endurtryggjendur bera ýmist ákveðið hlutfall af bótafjárhæðum eða alla áhættuna umfram umsamda fjárhæð.

Kröfur á endurtryggjendur vegna iðgjalda og tjóna eru færðar sem endurtryggingaeignir. Þar er um að ræða kröfur vegna hlutdeildar þeirra í tjónum samkvæmt endurtryggðum vátryggingasamningum og hlutdeild í iðgjaldaskuld. Skuldbindingar vegna endurtrygginga er hlutdeild endurtryggjenda í iðgjöldum vegna endurtryggingasamninga sem færð eru í rekstrarreikning við endurnýjun samninganna (sjá skýringar 7 og 9).

g. Hlunnindi starfsmanna

Félagið greiðir framlög í iðgjaldatengda lífeyrissjóði, þar sem greidd eru föst framlög til almennra lífeyrissjóða á grundvelli laga. Á samstæðunni hvílir ekki önnur greiðsluskylda eftir að þessi framlög hafa verið greidd. Framlöggin eru færð til gjalda eftir því sem þau falla til.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h. Eigið fé

(i) Hlutafé

Þegar samstæðan kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

(ii) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur til hluthafa eru færðar til lækkunar á eigin fé þegar þær eru samþykktar af hluthöfum á aðalfundi.

i. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar talið er að samstæðan beri lagalega eða ætlaða skuldbindingu vegna liðinna atburða, líklegt er talið að til greiðslu komi og hægt er að meta hana á áreiðanlegan hátt. Skuldbindingar eru metnar miðað við vænt framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum skuldbindingum.

j. Tekjur og gjöld af váttryggingastarfsemi

(i) Iðgjöld

Tekjufærð iðgjöld í rekstrarreikningi eru þau iðgjöld sem falla til á rekstrarárinu að viðbættum yfirfærðum iðgjöldum frá fyrra ári, en að frádregnum iðgjöldum næsta árs, sem færast sem iðgjaldaskuld. Iðgjaldaskuld í efnahagsreikningi er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar váttryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næsta reikningsári.

(ii) Umboðslaun

Umboðslaun í rekstrarreikningi eru þóknun frá endurtryggjendum reiknuð sem hlutfall af endurtryggingariðgjöldum.

(iii) Tjón

Gjaldfærð tjón í rekstrarreikningi eru tjón ársins ásamt hækkun eða lækkun vegna tjóna fyrri ára. Tjónaskuld í efnahagsreikningi er heildarfjárhæð tilkynntra óuppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar fyrir orðnum en ótilkynntum tjónum.

k. Tekjur og gjöld af fjárfestingum

(i) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikning miðað við virka vexti. Virkir vextir eru þeir vextir sem afvaxta nákvæmlega væntar framtíðargreiðslur á væntum líftíma fjáreigna eða fjárskulda og endurspeglar virkir vextir bókfært verð fjáreigna og fjárskulda. Virkir vextir myndast við upphaflega skráningu fjáreigna og fjárskulda og eru ekki endurskoðaðir síðar á líftímanum.

Útreikningur virkra vaxta felur í sér allar þóknanir og álag eða frádrag, greitt eða móttekið, viðskiptakostnað og aföll eða yfirverð sem eru óaðskiljanlegur hluti af virkum vöxtum. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem hægt er að rekja beint til yfirtöku, útgáfu eða afskráningar fjáreigna eða fjárskulda.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld í rekstrarreikningi innifela vexti af fjáreignum og fjárskuldum sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta og vexti af handbæru fé.

(ii) Gangvirðisbreytingar fjáreigna

Gangvirðisbreytingar fjárfestinga í verðbréfum samanstanda af breytingum á gangvirði, arðgreiðslum, vaxtatekjum og verðbótum.

(iii) Gengismunur

Gengismunur samanstendur af breytingum eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum. Nettó gengismunur er færður í rekstrarreikning með fjármunatekjum.

Skýringar, frh.:

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

I. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður samanstendur af launakostnaði, markaðskostnaði, tölvukostnaði, skrifstofu- og stjórnunarkostnaði, kostnaði við rekstur húsnæðis, afskriftum rekstrarfjármuna og öðrum kostnaði.

m. Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörsteggi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður með notkun efnahagsreikningsaðferðarinnar vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundinna mismuna vegna upphaflegrar skráningar eigna eða skulda sem hafa ekki áhrif á reikningshaldslega eða skattalega afkomu.

Frestaður tekjuskattur er metinn með því skatthlutfalli sem búist er við að verði lagt á tímabundna mismuni þegar þeir snúast við, byggt á lögum sem öðlast hafa gildi með formlegum hætti eða í reynd á uppgjörsteggi. Skatteign og tekjuskattskuldbindingu er jafnað saman þegar til staðar er lagalegur réttur til að jafna saman tekjuskattsskuld og skatteign og þegar skattarnir munu verða lagðir á af sömu skattyfirvöldum á sama fyrirtæki, eða á fyrirtæki sem eru samsköttuð og gert er ráð fyrir að muni greiða skatta sameiginlega.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsteggi og lækkuð að því marki sem talið er að hún nýtist ekki.

n. Hagnaður á hlut

Samstæðan birtir í ársreikningnum grunnhagnað á hlut og þynntan hagnað á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í félaginu, og vegns meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er sá sami og grunnhagnaður á hlut þar sem félagið hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða breytanlega lánasamninga.

o. Starfspáttayfirlit

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar.

q. Innleiðing á nýjum og endurbættum stöðlum

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2015, breytingar á þeim og nýjar túlkningar. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana hafi ekki veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn. Samstæðan hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana sem ekki hafa tekið gildi muni ekki hafa ekki veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn.

Viðauki við skýringu 23 (óendurskoðað)

Þróun tjónaskuldar

Félagið hóf starfsemi 30. september 2009 í þeim tilgangi að taka yfir tryggingastarfsemi og tengdar skuldbindingar SJ Eignarhaldsfélags hf. (þá Sjóvá-Almennar tryggingar hf., kt.701288-1739). Þar sem félagið tók yfir allar skuldbindingar tengdar tryggingastarfseminni er þróun tjónaskuldar samstæðunnar í skaðatryggingum síðustu tíu ára og staða þeirra í árslok 2015 sýnd hér á eftir.

Til viðbótar við framtíðarspár er þróun vátryggingaskuldar mælikvarði á getu samstæðunnar til að ákvarða endanlega tjónafjárhæð. Í fyrri töflunni (heilðarfjárhæðir) kemur fram hvernig heilðarfjárhæð tjóna hefur þróast síðustu ár. Í síðari töflunni (tjón í eigin hlut) hefur hlutdeild endurtryggjenda verið dregin frá þeim fjárhæðum sem birtar eru í efri hlutanum.

Árin 2014 og 2015 eru reiknuð miðað við Solvency II þar sem tjónaskuldin er reiknuð sem besta mat og núvirt en eldri ár eru úr fyrri ársreikningum.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Samtals
Heilðarfjárhæðir (millj.kr.)											
Mat á endanlegum tjónakostnaði:											
- í lok tjónsárs	9.057	8.817	9.823	8.626	7.906	8.411	8.835	8.690	8.757	10.784	
- einu ári síðar	8.739	8.991	9.890	8.785	7.963	8.804	9.449	8.408	9.412		
- tveimur árum síðar	8.658	8.808	9.715	8.669	7.733	8.627	8.605	8.713			
- þremur árum síðar	7.993	8.611	9.501	8.267	7.460	7.542	8.449				
- fjórum árum síðar	8.042	8.442	9.275	8.002	7.121	7.535					
- fimm árum síðar	8.085	8.331	9.131	7.872	6.974						
- sex árum síðar	7.894	8.223	9.000	7.642							
- sjö árum síðar	7.796	8.066	8.874								
- átta árum síðar	7.718	7.986									
- níu árum síðar	7.677										
Mat á uppsöfnuðum tjönnum í árslok 2015	7.677	7.986	8.874	7.642	6.974	7.535	8.449	8.713	9.412	10.784	
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2015	(7.572)	(7.928)	(8.721)	(7.201)	(6.540)	(6.825)	(7.626)	(7.170)	(6.150)	(5.309)	
Tjónaskuld samtals.....	105	58	153	441	434	710	823	1.544	3.262	5.475	13.004
Tjónaskuld vegna eldri ára											216
Bótaskuld vegna líftrygginga											466
Áhættuálag											808
Tjónaskuld alls í árslok 2015											14.495

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Samtals
Tjón, eigin hlutur											
Mat á uppsöfnuðum tjönnum í árslok 2015	6.952	7.867	8.529	7.383	6.921	7.454	7.849	8.625	9.200	10.169	
Uppsafnaðar tjónagreiðslur í árslok 2015	(6.848)	(7.809)	(8.376)	(7.072)	(6.487)	(6.744)	(7.025)	(7.082)	(6.114)	(5.157)	
Tjónaskuld samtals.....	105	58	153	330	434	710	823	1.544	3.056	5.022	12.235
Tjónaskuld vegna eldri ára											216
Bótaskuld vegna líftrygginga											308
Áhættuálag											808
Tjónaskuld alls í árslok 2015, í eigin hlut											13.567